

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพครูสังคมศึกษา" ผู้วิจัยได้
ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้วิธีสุ่มแบบ
แบ่งเป็นพวก หรือชั้น (Stratified random Sampling) รวม ๓ กลุ่ม คือ

๑. ผู้ผลิตครูสังคมศึกษา ประกอบด้วยอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนสังคม
ศึกษาจากสถาบันผลิตครูในกรุงเทพมหานคร ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครูจำนวน
๕๐ คน

๒. ผู้ใช้ครูสังคมศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหาร คือ ผู้อำนวยการ หรืออาจารย์
ใหญ่ และหัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษาจำนวน ๑๐๐ คน จากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่ง
สุ่มมา ๕๐ โรงเรียน^๑ และสุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ๓๐๐ คน จาก ๑๐ โรงเรียน^๒
ในกรุงเทพมหานครเช่นกัน

๓. ผู้ประเมิน และติดตามผล ประกอบด้วย

๓.๑ ศึกษาในเทศกสายวิชาสังคมศึกษา โดยสุ่มจากหน่วยศึกษานิเทศก์เขต
และจังหวัดทั่วประเทศจำนวน ๕๐ คน

๓.๒ กลุ่มครูสังคมศึกษา ประกอบด้วยครูสังคมศึกษาจำนวน ๑๐๐ คน จาก
โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครซึ่งสุ่มมา ๒๐ โรงเรียน^๓

^๑ ทุกรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก ก.

^๒ ทุกรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก ก.

^๓ ทุกรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก ก.

การทดสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

๑. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรซึ่งคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้ผลิตครูสังคมศึกษา จากวิทยาลัยครูเชียงใหม่ และจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศึกษานิเทศก์เชียงใหม่ ผู้บริหารและครูสังคมศึกษาจากโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนสตรีวัดโนนทัย พายัพ จังหวัดเชียงใหม่ และนักเรียนจากโรงเรียนจักรคำคณาทร รวมทั้งสิ้น ๓๒ คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร^๑

$$r = \frac{n}{n - 1} \left(1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_x^2} \right)$$

เมื่อ	r	แทนความ	เชื่อมั่นของแบบสอบถาม
σ_i^2		แทนความ	แปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ
σ_x^2		แทนความ	แปรปรวนของข้อสอบทั้งหมด
n		แทนจำนวน	ข้อในแบบสอบถาม

ปรากฏว่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเท่ากับ ๐.๘๐^๒

^๑ Lee J. Cronback, Essentials of Psychological Testing. (New York: Harper & Row, 1970) p. 161.

^๒ ดูการคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในภาคผนวก ข.

๒. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม^๑ ให้ดีขึ้น แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร
จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๒๓ จนถึงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และเก็บรวบรวมทางไปรษณีย์ด้วย ผลปรากฏว่าจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ๖๐๐ ฉบับ ได้รับคืน ๕๑๐ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๐๐ ในจำนวนที่ได้รับคืนเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ๙๗ ฉบับ จึงเหลือแบบสอบถามที่ใช้ได้ และนำมาวิเคราะห์เพียง ๔๑๓ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๓ ของจำนวนที่นำส่งทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและใช้ได้จำนวน ๔๑๓ ฉบับ มาวิเคราะห์ตามลักษณะของแบบสอบถามดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แจกแจงความถี่ของแต่ละตัวเลือกในข้อคำถามที่กำหนดค่าตอบให้เลือก หาการอຍລະ และนำเสนอในรูปความเรียง

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพครูสังคมศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

๑. แจกแจงหาความถี่ของแต่ละระดับความคิดเห็นโดยกำหนดค่านำหนักของมาตราส่วนของข้อคำถามดังนี้

^๑ ทุกรายละเอียดของแบบสอบถามในภาคผนวก ค.

เห็นด้วยมากที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ	๕
เห็นด้วยมาก	มีคะแนนเท่ากับ	๔
เห็นด้วยปานกลาง	มีคะแนนเท่ากับ	๓
เห็นด้วยน้อย	มีคะแนนเท่ากับ	๒
ไม่เห็นด้วย	มีคะแนนเท่ากับ	๑

๒. คำนวณหาค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพครูสังคัมศึกษาของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูสังคัมศึกษา โดยใช้สูตร^๑

\bar{X}	=	$\frac{\sum fX}{N}$
\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็น
X	=	ค่าของนำหนักคำตอบเป็น ๕, ๔, ๓, ๒ และ ๑
f	=	ความถี่ของคะแนน
N	=	จำนวนประชากรในกลุ่ม

โดยกำหนดความหมายของระดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นดังนี้ ถ้าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพครูสังคัมศึกษามีค่าระหว่าง

๔.๖๐ - ๕.๐๐	ถือว่า	เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
๓.๖๐ - ๔.๕๕	ถือว่า	เห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก
๒.๖๐ - ๓.๕๕	ถือว่า	เห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง
๑.๖๐ - ๒.๕๕	ถือว่า	เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย
๑.๐๐ - ๑.๕๕	ถือว่า	ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

^๑ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ ๔. (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๓), หน้า ๔๑.

๓. คำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาถึงการกระจายความคิดเห็นของประชากรเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูสังคัมศึกษา โดยใช้สูตร^๑

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น

$\sum fX^2$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน

$\sum fX$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

N = จำนวนประชากรในกลุ่ม

สรุปผลที่ได้จากการหาค่าเฉลี่ยโดยถือว่าถ้าคะแนนมีค่าสูงกว่า ๓.๖๐ ขึ้นไป เป็นสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูสังคัมศึกษา

๔. หาค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย โดยทดสอบค่า t (t-test) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้ผลิตกับผู้ใช้ และศึกษานิเทศก์กับครูสังคัมศึกษา โดยใช้สูตร^๒

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}}$$

^๑ ประคอง วรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, หน้า ๕๒.

^๒ วิเชียร เกตุสิงห์, สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๔. (กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๒๒), หน้า ๔๔.

$$\begin{aligned} \bar{X}_1 \bar{X}_2 &= \text{ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ} \\ \sigma_1^2 \sigma_2^2 &= \text{กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ} \\ &\text{คะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ} \\ n_1 n_2 &= \text{จำนวนประชากรในกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒} \\ &\text{ตามลำดับ} \end{aligned}$$

ตอนที่ ๓ รวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่างประชากรเกี่ยวกับ
สมรรถภาพครูสังคมศึกษา และนำเสนอเป็นความเรียง